



← Брати Гузари:  
Володимир (1850–1919),  
о. Євген (1854–1918) і Лев  
(1858–1923), 1878



О. Дмитро Гузар (1823–1908)



Олександр (1899–1918) і Ярослав (1897–1963) Гузари, ~1900

← Вільгельміна Гузар  
(1871–1954) із синами  
Ярославом і Олександром, ~1900



Мій прадід [по батьковій лінії Дмитро Гузар<sup>3</sup>] був парох у Завалові<sup>4</sup> 150 років тому. Три тижні тому мене повідомили, що хтось понищив гріб мого прадіда. Але пізніше я попросив, і там направили, і вже роблять останні роботи.

Він мав трьох синів: Володимира, Лева<sup>5</sup> і Євгена.

Лев, мій дідо, мав двох синів: [мого] батька й Олександра. Батько мій, Ярослав Гузар<sup>6</sup>, родився 1897 року.

Батько оповідав, що дідунько післав бабцю Вілюсю<sup>7</sup> й обох синів до Відня, бо війна по чалася. Батько там у 1915 році закінчив гімназію, здав матуру, і його взяли до війська австрійського. А пізніше ті, що були в австрійському війську, стали січовими стрільцями, [коли] створилися УСС, і батько перейшов туди.

Вони обидва [батько і його молодший брат Олександр] пішли на війну. Батько воював від 1915 року до кінця війни, до 1921–1922-го, і щасливо вийшов. А що з Олександром сталося, не знаю. Тільки знаю, що він, бідака, десь на війні загинув, пропав. Ніколи про це не говорилося, батько майже не згадував про нього. Думаю, така була болюча історія, якої не хотіли пригадувати.

То десь мусив бути 1917–1918 рік, бо пізніше був тиф. Така пошесть, епідемія. Багато народу і у війську, і поза військом згинуло від тифу. «Гішпанка» то називалося, іспанський тиф<sup>8</sup>. Батько згадував, що вмирили в тій [військовій] частині, в якій він був. Казав: «Бувало так, що ми рано збудились, а той чи інший уже мертвий». Але якось батько щасливо з того вийшов, оминув то, навіть не захворів.

<sup>3</sup> Детальніше про о. Дмитра Гузара див. у Додатку.

<sup>4</sup> Нині – село Тернопільського р-ну Тернопільської обл.

<sup>5</sup> Детальніше про Лева Гузара див. у Додатку.

<sup>6</sup> Детальніше про Ярослава Гузара див. у Додатку.

<sup>7</sup> Детальніше про Вільгельміну Гузар див. у Додатку.

<sup>8</sup> Від 1918 до 1920 у світі тривала пандемія іспанського грипу, найбільша за смертністю з пандемій за всю історію людства. Паралельно поширювались епідемії різних видів тифу.



Das ist Eigentum des Reiches  
Der Polizei-Militär in Wien  
Anforderns-Lager Straßhof

Inhaber darf das Gebiet der Kreispolizei-  
behörde des Arbeitsortes (siehe etwa-  
weise Arbeitsortkarte) ohne polizeiliche  
Genehmigung nicht verlassen.

Реєстраційна картка  
пересильного табору  
Штрасгоф

Gauarbeitsamt Niederdonau  
Durchgangslager Straßhof

Nr. 1501425

O. A. Erfassung

Zuname: Husar  
Vorname: Jaroslau  
Vatername:  
Beruf: Bankbeamter



Stand (led., verh., gesch., verw.): Zutreffendes unterstreichen.  
Mitgebrachte Familienangehörige: Frau u. 2 Kinder  
Geburtszeit und -ort: 26.11.1897 Stanislau

Volkszugehörigkeit: (Russe, Ukr., Weißruth.):

Wohnort: Lemberg

Rayon:

Gebiet: Kath.

Religion (r.-kath., griech. orth., mohamm., gottlos):

Abgestellt am:

zum Arbeitsamt:

0 0299

Gauarbeitsamt Niederdonau  
Durchgangslager Straßhof

Nr. 1501424

O. A. Erfassung

Zuname: Husar  
Vorname: Lubomyr  
Vatername:  
Beruf: Schüler

Stand (led., verh., gesch., verw.): Zutreffendes unterstreichen.  
Mitgebrachte Familienangehörige: Ver. Schw.

Geburtszeit und -Ort: 26.2.1923 Lemberg

Volkszugehörigkeit (Russe, Ukr., Weißruth.):

Wohnort: W.O.

Rayon:

Gebiet: Kath.

Religion (r.-kath., griech. orth., mohamm., gottlos):

Abgestellt am:

zum Arbeitsamt:

0 0299



2008/19.

Л

Слава Іоану Кресту!

Ваша Ексселенція!

Прошу ласкаво прийняти від мене ось таке прохання:

Я, в попередні підписаний, уродився дня 26.6.1933 року,  
 у м. Сквири, де мій батько був урядовцем в українській землек-  
 описній канцелярії; звідки вийшов мій в 1944 році і осів в районі  
 бурзи (Товстий), де я тепер зареєстрований з визначенням спеці-  
 алізаційного класу. Тому що мій батько став погано хворіти  
 до З.Д.Т.А., а я хочу в собі повільно бути священиком  
 звертаюся до Вашої Ексселенції з проханням допомогти мені  
 у здійсненні мого прохання. Мій батько ласкаво заборони мені  
 до того ж і навіщо звернутися до Вашої Ексселенції. Мій батько  
 навіщо і розпочавши службу в Україні. Мій батько  
 так сміється, що я від нього не відрізняюся. Тому що  
 на священика відрізняюся вже від рідного батька і  
 в мені знається з кожним роком.

О ласкаво шлюбна моя прохання  
 бо не маю тут магно іншого наміру, як  
 це одно моє шлюбна добра і побачення в  
 всіх і працювати на Іоану Кресту і не змінюю  
 це і матеріально українською мовою.

з правдиво смиреною  
 пошаною і шлюбною  
 звитягою

Зальцбург, 6.11.1949.

Гузар Іван

Слава Ісусу Христу!

Ваша Екселенціє!

Прошу ласкаво прийняти від мене ось таке прохання.

Я, в покорі підписаний, уродився дня 26.II.1933 року, у Львові, де мій Батько був урядовцем в «українським земельнім Банку»; звідтіля виїхали ми в 1944 році і осіли в Зальцбурзі (Австрія), де я тепер закінчив з відзначенням шосту гімназійну клясу. Тому що ми стоїмо перед виїздом до з.д.П.А.<sup>47</sup>, а я чую в собі покликання бути священником, звертаюся до Вашої Екселенції з покірним проханням допомогти мені зреалізувати мій намір. Чи не були б ласкаві забрати мене до Себе або сказати, до кого я маю звернутися, щоб могли закінчити гімназію і розпочати студії Богословії. Мій намір так стійкий, що я від нього не відступлюсь. Покликання на священника відчуваю вже від ряду літ, і воно в мені змагається з кожним роком.

О ласкаве сповнення мого прохання дуже прошу, бо не маю тут жадного іншого наміру, як це одно, щоб стати добрим і побожним священником і працювати на Божу хвалу і на добро духовне і матеріальне українського Народу.

З правдивою синівською пошаною і відданістю залишаюся,

Гузар Любомир

Зальцбург, 6.VII.1949

Повище прохання поручається ласкавим зглядам Вашої Екселенції. Повищий має лиш суперетичні прикмети душі. Надзвичайно побожний, чесний і пильний в праці. Служить щоднини до Сл. Божої.

Служить своїм приміром як взірець до наслідування для інших.

Гр. Кат. Уряд деканатський

Salzburg, дня 12 липня 1949 р. (підпис нерозбірливий)

**На звороті:**

Повище прохання поручається ласкавим зглядам Вашої Екселенції. Повищий має лиш суперетичні прикмети душі. Надзвичайно побожний, чесний і пильний в праці. Служить щоднини до Сл. Божої.

Служить своїм приміром як взірець до наслідування для інших.

Гр. Кат. Уряд деканатський

Salzburg, дня 12 липня 1949 р. (підпис нерозбірливий)

<sup>47</sup> З'єднаних Держав Північної Америки – тобто США.



*Любомир Гузар  
за молитвою  
(образ Христа  
раніше був  
власністю о.  
Луки Гузара), –  
1954*

університету, щоби виховувати на відповідному інтелектуальному рівні майбутніх священників. Хто мали бути студенти? Найкращі студенти з цілої Америки. Але ми мали свого роду щастя: нас приймали, і ми мали нагоду зустрічатись і зі студентами, і з професорами на дуже поважному рівні. І то до 1958 року.

Там були два професори, які на мене зробили дуже сильний вплив, для яких я маю особливу пошану. Одного, на жаль, уже й прізвища не пригадую, один – то був отець Юджин Берк<sup>34</sup>, учив нас богословію. Абсолютно високої класи професори.

Був також цікавий наш отець Мелетій Войнар<sup>35</sup>, що вчив канонічного права. То редемпторист, учив морально, він один із найбільш авторитетних моралістів у Америці. Його прислухувалися. Дуже-дуже мав гарний усміх, пригадую, такий дуже людяний.

[Серед нас, студентів,] був один такий дуже підприємливий, старший за нас на кілька років. Він нас організував у групу, і ми відвідували амбасади. Голосилися: «Ми, група студентів Католицького університету...» – і всі амбасади дуже радо [запрошували]. Коли ми приходили, вони, звичайно, дуже гарно приймали, говорили про свої країни. Також сам університет мав різні дуже цікаві програми: театральні, відчити, широкий діапазон культурних занять, чого в Стемфорді дуже мало було.

Пізніше, коли я вже був префектом у Стемфорді, нас було кілька таких, може, більш прогресивних (не агресивних!), і ми організовували групу студентів, щоб повезти до Нью-Йорка на якусь оперу, на п'єсу, до театру чи до музею. Одним словом, ми вже старалися дати нашим студентам, нашим учням можливість пізнати різні культурні дійства у Нью-Йорку. Ми почали ту програму поглиблення культурного життя. Коли я ще був студентом, такого практично не було.

Католицький університет у Вашингтоні мав дуже живу студентську громаду. Вони були гарно зорганізовані, і як появлялася в місті якась цікава особистість, то вони запрошували, і університет то радо підтримував. Тоді ми йшли на відчит, на зустріч із різними дуже цікавими людьми.

Наприклад, філософ Жильсон<sup>36</sup>, був той Франк Шид<sup>37</sup>, дуже знаний церковний діяч. Єпископ-місіонер з Африки Ковальський<sup>38</sup> нам оповідав, як то виглядає місійне життя. І було багато інших, я вже навіть не пригадую. Це були дуже цікаві зустрічі.

У 1958 році в квітну неділю, 30 березня, пополудні в Стемфорді владика Амвросій Сенишин<sup>39</sup> мене святив. Була літургія і свячення. Я тоді був ще студентом, приїхав на це [свячення] в неділю з Вашингтона. Батьки мої були присутні, моя сестра, з нею приїхала і племінниця Марія. Та й була літургія о четвертій годині в парохіяльній церкві, недалеко від семінарії. У понеділок я повернувся до Нью-Йорка, а у вівторок до Вашингтона, щоби докінчувати студії, там ще два три місяці лишилося.

<sup>34</sup> Юджин Берк (англ. Eugene Burke) (1911–1984) – організатор і президент Католицького теологічного товариства США.

<sup>35</sup> Мелетій Войнар (1911, с. Босько, Польща – 1988, м. Глен-Коув, США) – священник УГКЦ, василіянин, церковний історик, знавець церковного права.

<sup>36</sup> Етьєн Жильсон (фр. Etienne Gilson) (1884, м. Париж, Франція – 1978, м. Осер, Франція) – французький релігійний філософ.

<sup>37</sup> Френсіс Джозеф Шид (англ. Francis Joseph Sheed) (1897, м. Сідней, Австралія – 1982, м. Джерсі-Сіті, США) – австралійський юрист, католицький письменник, видавець.

<sup>38</sup> Імовірно, Казимир Ремберт Ковальський (англ. Casimir Rembert Kowalski) (1884, містечко Калюмет, США – 1970, м. Цинциннаті, США) – американський релігійний католицький діяч, місіонер, єпископ.

<sup>39</sup> Амвросій Андрій Сенишин (1903, м. Старий Самбір Самбірського р-ну Львівської обл. – 1976, м. Філадельфія, США) – церковний діяч, василіянин, митрополит Філадельфійський УГКЦ (1961–1976).

То було дуже несподівано. Я не реагую дуже драстично, але був дуже здивований. Але нема ради. Така моя вдача: як треба – ну, то треба. Пригадую, ми говорили трошки з владикою пізнішим, отцем Чмілем, а він сказав: «Ну, якщо Блаженніший таке пропонує, як можна не прийняти?» Таке було його наставлення.

Я в цій справі не мав таких особливих розмов із отцем Хомою, але знаю, що він прийняв [пропозицію] також: був дуже відданий Блаженнішому. Не те що він цього шукав, але [якщо] треба – був готовий. І я. Я собі тоді сказав: «Якщо ти, чоловіче, став монахом, а послух є дуже важлива частина монашого життя, значить обіцяв бути послушний. Як ти сказав "А", то треба сказати і "Б"». Ну, і я також пішов до Блаженнішого й сказав: «Я згідний». Блаженніший тоді подякував нам, що ми готові. І [додав]: «Ну, будем шукати нагоди, коли це можна зробити».

То було 2 квітня 1977 року. Блаженніший поручив мені приготувати все, що треба, в монастирі Студіоні. Це приготування було без риз. Що я зробив? Я всіх монахів кудись порозсилав, кожному видумав якісь завдання: поїхати до міста, щось зробити. Тим більше, що якраз у той час у монастирі нас було дуже мало. Блаженніший приїхав і висвятив нас трьох на єпископів. Рано я їх привіз, ми то скінчили, і я ще перед обідом їх завіз додому: владика Степана Чміля, владика Івана Хому – і сам повернувся тоді до монастиря. Там ми з Блаженнішим мали обід, і Блаженніший також десь пополудні вже повернувся додому.

Документ був написаний на папері. Я, на жаль, його не маю: він десь в архівах, думаю. Я його ніколи не шукав, але маю інший доказ. Над столом, за яким ми працюємо, висить антимінс<sup>59</sup>. То буде цікаве, може, для історії. Антимінс – хустка, яку єпископ звичайно дає священному священникові. Там написано рукою [Патріарха Сліпого]: «Дорогому в Христі Любомиру», і дата: «1977 рік».

Тут є елемент, який пізніше мав дуже поважні наслідки. У католицькій церкві, звичайно, той, хто призначений чи пропонований на єпископа, має потвердження Папи, Святішого отця. Блаженніший не старався про таке потвердження. Не тому що не мав пошани для Папи чи хотів [продемонструвати] непослушність чи щось, але тому що хотів це зберегти в тайні. Казав: «Ватикан – це бюрократія, і, знаєте, в бюрократії мало що можна втримати в тайні». А Блаженнішому залежало на тому, щоби цей факт, що він має таких запасових єпископів, зберегти в тайні. Блаженніший просив, щоби ми не трубили про це. Чому? Бо інакше ми би не могли поїхати до Радянського Союзу.

Він уявляв то собі так. [При потребі ми мали] приїхати, когось висвятити й повернутися. Ми не мали ніякого завдання залишатися в Україні. Боже милий, воно ще було так теоретичним, що навіть страху не було, коли ся застрашитись. Що розходилося? Ми мали би це робити, коли би всіх єпископів знищили. А ніхто тих усіх єпископів не нищив. Ми довідувалися, що святять нових єпископів. Тут святять, в Україні. А потім прийшла пізніше «перестройка», то вже не було потреби.

<sup>59</sup> Антимінс – посвячена хустина із заштою частинкою мощів святих. Більшість сучасних антимінсів, які використовують в УГКЦ, виконані за ескізом Ювеналія Мокрицького.





Антимінс владыки  
 Любомира Гузара з підписом  
 Блаженнішого Йосифа  
 Сліпого